

บทนำ

ความเป็นมา

การสิ้นสุดการสมรสด้วยการหย่าเป็นที่รู้จักกันมานานแล้ว ทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ เพราะเหตุสภาพความเป็นจริงที่ว่า การอยู่ร่วมกันอย่างใกล้ชิดย่อม อาจเกิดการขัดแย้งขึ้นได้ หากการขัดแย้งนั้นมีความรุนแรงจนไม่อาจจะแก้ไขได้แล้ว ก็จำเป็นต้องมีการหย่าขาดจากกัน เพื่อให้การอยู่ร่วมกันสิ้นสุดลง ตามปกติแล้วการหย่า โดยทั่วไป แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด คือการหย่าโดยความยินยอม และการหย่าโดยคำ พิพากษาของศาล ซึ่งประเทศไทยและบางประเทศในอาเซียนมักจะใช้กันทั้ง ๒ วิธี ส่วน ประเทศในยุโรปส่วนมากมักจะยินยอมให้แต่เฉพาะการหย่าโดยคำพิพากษาเท่านั้น นอกจากนี้กฎหมายของบางประเทศยังมีบทบัญญัติที่แปลกออกไปคือ ไม่ยอมให้มีการหย่าในกรณีใดทั้งสิ้น แต่ยอมให้มีการแยกกันอยู่ต่างหากจากกันได้ โดยไม่ถือว่าเป็นสภาพการเป็นสามี ภริยากันทางกฎหมายขาดจากกัน

ความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากเมื่อบุคคล ๒ คนมาสมรสกัน ย่อมก่อให้เกิดความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านส่วนตัวระหว่างคู่สมรสด้วยกันเอง และต่อบุคคลภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ นอกจากนี้หากคู่สมรสนั้นมีบุตร ย่อมจะต้องมีการระและ ความรับผิดชอบตามกฎหมายที่จะต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรนั้น ซึ่งด้วยเหตุนี้ หากการหย่ามีแบบวิธีที่ง่ายตาย เกินไปโดยไม่คำนึงถึงผลภายหลังต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นแล้ว ก็อาจจะเป็นปัญหาให้ แก่สังคมในภายหลังได้ เช่น ปัญหาเด็กไม่มีผู้ปกครองที่เหมาะสมหรือไม่มีผู้อุปการะเลี้ยงดู อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะนำไปสู่การกระทำผิดของเด็กในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์

เพื่อที่จะให้มีการมองถึงความสำคัญของการกำหนดอำนาจปกครองและการ

อุปการะเลี้ยงดูเด็กในกรณีหย่า ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ พ.ศ. ๒๕๑๙
มิได้ให้ความสนใจอย่างเพียงพอ

ขอบเขตของวิทยานิพนธ์

จะพิจารณาดังกฎหมายเกี่ยวกับการหย่าโดยละเอียดในเรื่อง ประวัติศาสตร์
กฎหมายเรื่องการหย่า, แบบวิธีของการหย่า, เหตุหย่า, การฟ้องคดีหย่า, ผลภายหลัง
การหย่าที่มีต่อคู่สมรส, ผลภายหลังการหย่าที่มีต่อบุตร และเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยเปรียบ
เทียบกับกฎหมายของต่างประเทศในเรื่องดังกล่าว

วิธีที่จะดำเนินการทำวิทยานิพนธ์

โดยใช้วิธี การค้นคว้าจาก ตำรากฎหมาย, ประมวลกฎหมาย, พระราชบัญญัติ
และระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของประเทศไทย และต่างประเทศ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการทำวิทยานิพนธ์

การหย่าควรจะพิจารณาจากข้อเท็จจริงของแต่ละคดีโดยเฉพาะ ไม่ควรจะนำ
เอาปัญหาข้อกฎหมายมาเป็นเครื่องตัดสินให้แพ้ชนะ และหากเป็นไปได้ควรจัดให้มีการ
พยายามคืนดีกัน ด้วยวิธีการต่าง ๆ ซึ่งในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ได้เสนอให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์
การแยกกันอยู่ตามกฎหมายไทยมาใช้เพื่อให้เป็นขั้นตอนหนึ่งอันจะนำไปสู่การคืนดีกัน และ
หากต้องมีการหย่ากันแล้ว ควรจักได้มีการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม
แก่คู่สมรสทั้ง ๒ ฝ่ายรวมทั้งบุตรด้วย ซึ่งในการบังคับใช้กฎหมายนี้การที่จักได้มีการปรับ
ปรุงแก้ไขบทบัญญัติ ในบางมาตราของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๕ ว่าด้วย
ครอบครัว เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายนั้นก่อให้เกิดความยุติธรรมและเป็นประโยชน์ต่อ
ทุกฝ่ายให้มากที่สุด